

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
OPĆINA ILIJAŠ
Služba za opću upravu i
lokalnu samoupravu

INFORMACIJA O PROVOĐENJU ZAKONA O MATIČNIM KNJIGAMA

Ilijaš, mart 2015. godine

Legislativa

Zakon o matičnim knjigama ("Službene novine Federacije BiH" br: 37/12,80/14). Provedbeni propisi Upustvo o vođenju matičnih knjiga ("Službene novine FBiH" br: 63/12,83/13 i 6/15), Pravilnik o sadržaju, načinu i postupku vršenja inspekcijskog nadzora u oblasti matičnih knjiga ("Službene novine Federacije BiH" br:37/12),Pravilnik o sadržaju stručne obuke i osposobljavanju matičara za vođenje matičnih knjiga ("Službene novine Federacije BiH" br:68/12,59/14 i),Pravilnik o postupku polaganja i sadržaju posebnog stručnog ispita za matičara ("Službene novine Federacije BiH" br: 68/12,101/13 i 34/14),Pravilnik o obrascima prijave rođenja djeteta i potvrde smrti ("Službene novine Federacije BiH" br: 68/12,),Pravilnik o obrascima matičnih knjiga i drugim aktima iz matičnih knjiga ("Službene novine Federacije BiH" br:86/12, 103/12, 36/13) , Odluka o štampanju i distribuciji matičnih knjiga i izvoda iz matičnih knjiga FBiH ("Službene novine Federacije BiH" br:58/12 i 92/12),Pravilnik o tehničkoj zaštiti objekata i prostora za smještaj i čuvanje matičnih knjiga,spisa i matičnog registra ("Službene novine Federacije BiH" br:68/12).

Uloga matičnih ureda

Osnov za ostvarivanje osnovnih ljudskih prava počinje upravo u matičnom uredu.Upisom u matičnu knjigu rođenih osoba stiče identitet i ostvaruje pravo na matični broj, biti državljanin i posjedovati državljanstvo je osnov da budete legetimni građanin u zemlji i inostranstvu a to se pravo ostvaruje upisom u matičnu knjigu državljana,konstatovati najljepši trenutak u svom životu i izbor bračnog druga evidentira se kroz matičnu knjigu vjenčanih a posebno ostvarivanje prava ostavinskog postupka i nasljeđivnja upisom u matičnu knjigu umrlih. Zakon i svi gore navedeni provedbeni akti unijeli su novine kojima se želi postići podizanje svijesti o važnosti ove materije , ulozi matičnih ureda , ozbiljnosti njihovog rada i značaja i na državnom nivou.

Matični uredi su i do sada kroz svoj rad i direktan kontakt sa strankama i upisima u matične knjige pokazivali ozbiljnost u radu.Verifikacija matičnih knjiga, koja čini osnov za nesmetan rad matičara i korištenje podataka iz Centralnog registra vrši se kontinuirano u redovnoj djelatnosti i radu matičara. Poslovi ispravke i dopune vrše se u upravnim postupcima organa uprave u Službi za opću upravu i u 2014.godini bilo je preko 800 zahtjeva za ispravku,dopunu podataka ili konstataciju državljanstva.

Digitalizacija matičnih knjiga kao i uvezivanje matičnih ureda u Federaciji Bosne i Hercegovine između matičnih ureda je završeno.Matični registri su uvezani u Jedinstveni centralni registar a koji se nalazi u Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova. Ovaj Registar predstavlja uvod i osnov za stvaranje Registra matičnih knjiga na nivou Bosne i Hercegovine . Uspostavljanjem Centralnog registra stvoreni su uslovi za izdavanje trajnih izvoda na zahtjev stranka bez obzira na mjesto upisa u matičnu knjigu,odnosno općinu u Federaciji BiH gdje se matične knjige vode.

Mjere zaštite podataka i obaveza polaganja ispita za matičare

Kako je predhodno rečeno uspostavljen je Centralni matični registar time su potrebne posebne mjere zaštite matičnih podataka ,video nadzor i zaštitu matičara.Jedan od vidova zaštite podataka iz matične evidencije jeste i vođenje duplih knjiga, dok se elektronska baza podataka čuva prema Backup planu Službe za zajedničke poslove u više primjeraka na više različitih mjesta i ažurira se svaki dan.

Pravilnik o tehničkoj zaštiti objekata i prostora za smještaj i čuvanje matičnih knjiga, spisa i matičnog registra nalaže opće mjere za zaštitu objekata, mjere na osiguranju fizičke zaštite, videonadzor, protuprovalni i protuprepadni sisitem, mikroklimatske mjere i instaliranje protupožarnog sistema. Ove mjere su uspješno provedene u Mjesnom uredu Srednje i to u drugoj polovini 2014.godine a djelimično i u matičnom uredu Ilijaš. Očekujemo da će u tekućoj 2015.godini, u skladu sa finansijskim mogućnostima u potpunosti biti realiziran plan zaštite podataka i matičara u matičnom uredu Ilijaš.

Svi matičari, uposlenici Jedininstvenog općinskog organa uprave općine Ilijaš su položili stručni ispit za matičare što je bio preduslov za rad na ovim poslovima. Pravilnik o sadržaju stručne obuke i osposobljavanju matičara za vođenje matičnih knjiga obavezuje matičare i na godišnju obuku .

Zakon o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH" br:49/06) nalaže posebnu ozbiljnost prilikom davanja podataka i Izvoda iz matičnih knjiga. Izvodi se mogu izdavati samo na lični zahtjev, užoj i široj obitelji i uz punomoć.

Trajni Izvodi iz matičnih knjiga

Od 17.06.2013.godine u Federaciji BiH upisi se vrše u novim matičnim knjigama a izdaju se Izvodi iz matičnih knjiga na obrascima trajnog karaktera. Matične knjige kao i obrasci odnosno Izvodi iz matičnih knjiga štampani su u posebnoj formi jedinstveni za Federaciju BiH sa jedinstvenom utvrđenom cijenom istih.

Izmjenom Zakona o matičnim knjigama u oktobru 2014.godine došlo je do značajnih promjena u smislu da se upis rođenja djeteta vrši po mjestu prebivališta majke a ne prema mjestu rođenja djeteta. Također, kod upisa činjenice smrti ista se vrši prema poslijenjem mjestu prebivališta umrlog a ne prema mjestu smrti, kako je to ranije bilo regulisano. Ove izmjene su značajno povećale obim poslova matičara i povećale saradnju matičnog ureda sa zdravstvenim ustanovama i centrom za socijalni rad.

Da bi odgovorili na nove zahtjeve vremena i procesa moramo shvatiti ozbiljnost rada ovog dijela organa uprave, njegovu ulogu i značaj. Na početku je naglašeno da je iz PU Ilijaš prenesena nadležnost vođenja upravnog postupka na općinski organ uprave. Novim izmjenama zakona upisi rođenja i smrti prenešeni su unadležnost ureda prema mjestu prebivališta. Matičari namještenici, koji osim primanja stranaka, izdavanja izvoda , zaprimanja zahtjeva , naknadnih upisa , vrše i sada poslove provjere i davanja informacija za institucije i organe u izdavanju ličnih dokumenta i pasoša. Bez obzira na skučen prostor rada, nedovoljnu kadrovsku strukturu nismo dobili niti jednu pritužbu rada matičara, neurađen ili neprovjeren podatak. Na sve zahtjeve odgovorili smo u zakonskom roku. Iako postoji ozbiljnost rada uposlenika i entuzijazam moramo istaći da zbog zahtjeva koji se traže sa viših nivoa vlasti općinski organ mora izvršiti reorganizaciju, modernizaciju i kadrovsko prestrukturuiranje matičnih ureda.

Služba za opću upravu i lokalnu samoupravu